

Navazující magisterské studium – otázky ke státním závěrečným zkouškám

Aplikovaná sociální psychologie

1. Předmět psychologie a její vývoj

Pojem psychologie. Předmět psychologie – vymezení oproti jiným vědám. Soustava psychologických disciplín a jejich praktický význam. Kognitivně behaviorální, hlubinná a humanistická psychologie, hlavní představitelé a jejich přínos.

2. Psychologický výzkum

Kvantitativní a kvalitativní výzkum – srovnání. Metody získávání dat. Časová osa vědeckého výzkumu. Triangulace výzkumných metod.

3. Struktura a dynamika osobnosti

Základní složky osobnosti a jejich interakce. Bio-psycho-socio-spirituální model osobnosti. Vliv dědičnosti, vliv prostředí. Temperament a charakter.

4. Inteligence, kreativita, schopnosti

Definice inteligence. Modely inteligence. Měření inteligence. Další typy inteligence – praktická, emoční, sociální. Vztah inteligence a kreativity. Inteligence a speciální schopnosti. Klasifikace schopností.

5. Potřeby a motivace, hodnoty

Primární a sekundární potřeby. Klasifikace motivů. Zájmy. Postoje. Hodnotové orientace.

6. Učení

Učení vhladem. Imprinting. Behaviorismus a jeho hlavní představitelé. Teorie sociálního učení A. Bandury. Další formy sociálního učení – latentní učení, anticipační učení, identifikace.

7. Vývoj osobnosti a socializace

Kognitivní, emocionální, sociální a morální vývoj člověka, milníky, socializační činitelé. Hlavní představitelé nejnámějších vývojových teorií osobnosti.

8. Sociální komunikace

Verbální a neverbální komunikace. Asertivita a obrana proti manipulaci. Vyjednávání. Profesní komunikace.

9. Sociální kognice

Teorie kognitivní disonance. Heuristiky. Atribuční teorie. Stereotypy. Spojitý model formování dojmu. Hodnotitelské chyby a procesy ovlivňující úsudek.

10. Malé sociální skupiny

Vymezení, typy, struktura a dynamika skupin. Status a role. Skupinová koheze.

11. Velké sociální skupiny

Vymezení, typy, hodnoty a normy sdílené velkou sociální skupinou. Typy kultur. Subkultury. Virtuální skupiny. Davy a hromadné chování. Deindividuace.

12. Skupinové vlivy

Konformita. Typy konformity. Vliv menšiny na většinu. Poslušnost. Facilitace.

13. Tým a týmový výkon

Aspekty ovlivňující výkon týmu. Groupthink. Skupinová polarizace. Normy. Sociální zahálení.

14. Konflikty a agrese

Agrese. Agresivita. Hostilita. Formy agrese. Teorie agrese – hlavní myšlenky a jejich tvůrci. Situační a osobnostní faktory agresivity.

15. Kooperace a kompetice

Sociální dilema. Typy dilemat. Změna orientace na sociální hodnoty. Podpora kooperativního jednání.

16. Krizové situace

Typy zátěžových situací a možnosti jejich zvládnání. Vývojový aspekt krize. Prevence krizových situací v lidském životě.

17. Psychologické vlivy na motivaci, fluktuaci a výkon zaměstnanců

Psychologické aspekty pracovní spokojenosti, angažovanosti, commitmentu – vymezení, historie, způsoby měření, intervence.

18. Psychodiagnostické metody ve výběru a rozvoji zaměstnanců

Typy metod. Validita a reliabilita. Možnosti zkreslení. Způsoby užití.

19. Psychologické intervence v pracovním kontextu

Možnosti psychologických intervencí u sociální patologie. Řešení konfliktů uvnitř a vně týmů.

20. Rovnováha pracovního a osobního života

Koncept Work-Life Balance. Užitečné zásady, rizika. Syndrom vyhoření. Přepřacování. Prevence a léčba.

Literatura

- ARMSTRONG, Michael a Stephen TAYLOR. *Řízení lidských zdrojů*. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5258-7.
- ARNOLD, John a kol. *Psychologie práce: pro manažery a personalisty*. Brno: Computer Press, 2007. ISBN 978-80-251-1518-3.
- BAŠTECKÁ, Bohumila a Petr GOLDMANN. *Základy klinické psychologie*. Praha: Portál, 2001. ISBN 80-7178-550-4.
- BEDRNOVÁ, Eva, Eva JAROŠOVÁ, Ivan NOVÝ a kol. *Manažerská psychologie a sociologie*. Praha: Management Press, 2012. ISBN 978-80-7261-239-0.
- BLATNÝ, Marek a kol. *Psychologie osobnosti*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3434-7.
- CAKIRPALOGLU, Panajotis. *Úvod do psychologie osobnosti*. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-4033-1.
- CRESWELL, John. W. *Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches*. Los Angeles: Sage Publications, 2009. ISBN 978-1-4522-2609-5.
- DRAPELA, Victor J. *Přehled teorií osobnosti*. Praha: Portál, 1997. ISBN 80-7178-251-3. (novější vydání 2001, 2003, 2008).
- GRUBER, Jan, Hana KYRIANOVÁ a Alexandra FONVILLE. *Kvalitativní diagnostika v oblasti lidských zdrojů*. Praha: Grada, 2016. ISBN 978-80-247-5263-1.
- HUNT, Morton. *Dějiny psychologie*. Praha: Portál, 2015. ISBN 978-80-262-0898-3.
- HOFSTEDE, Geert a Gert J. HOFSTEDE. *Kultury a organizace*. Praha: Linde, 2007. ISBN 80-86131-70-X.
- KEBZA, Vladimír. *Chování člověka v krizových situacích*. Praha: Česká zemědělská univerzita, 2009. ISBN 978-80-213-2591-3.
- KOCIANOVÁ, Renata. *Personální řízení – Východiska a vývoj*. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-3269-5.
- KRATOCHVÍL, Stanislav. *Základy psychoterapie*. Praha: Portál, 2005. ISBN 80-7367-122-0.
- KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Jak zvládat stres*. Praha: Grada, 1994. ISBN 80-7169-121-6.
- LANGMEIER, Josef a Dana KREJČÍŘOVÁ. *Vývojová psychologie*. Praha: Grada, 2006. ISBN 978-80-247-1284-0.
- MIOVSKÝ, Michal. *Kvalitativní přístup a metody v psychologickém výzkumu*. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1362-4.
- PAULÍK, Karel. *Psychologie lidské odolnosti*. Praha: Grada, 2017. ISBN 978-80-271-9578-7.
- PELIKÁN, Jiří. *Základy empirického výzkumu pedagogických jevů*. Praha: Karolinum, 1998. ISBN 978-80-24619-16-3.
- PRAŠKO, Ján. *Jak se zbavit napětí, stresu a úzkosti*. Praha: Grada, 2003. ISBN 80-247-0185-5.
- ŘÍČAN, Pavel. *Psychologie osobnosti. Obor v pohybu*. Pardubice: Grada Publishing, 2019. ISBN 978-80-247-3133-9.

VYBÍRAL, Zdeněk. *Psychologie jinak*. Praha: Academia, 2006. ISBN 80-200-1367-9.

VÝROST, Josef a Ivan SLAMĚNÍK. *Sociální psychologie: teorie, metody, aplikace*. Praha: Grada, 2019. ISBN 978-80-247-5775-9.